

REUMATOLOGIE

METHOTREXAAT VIA EEN INJECTIE ONDER DE HUID

U heeft met uw behandelend arts afgesproken dat u uzelf methotrexaat gaat geven via een injectie onder de huid. Heeft u hier nog geen ervaring mee? Dan krijgt u eerst een uitleg over het injecteren. Deze prikinstructie krijgt u van een dokters-assistente van de polikliniek Reumatologie.

Vormen methotrexaat

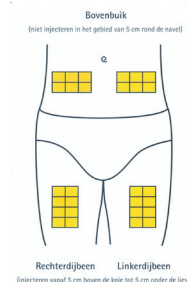
- Teva
- Ebetrex® (van Sandoz)
- Methotrexaat pen Teva (grijs)
- Methotrexaat pen Metoject (geel)

Wat doet u als u zelf gaat spuiten?

1. Zorg ervoor dat u uw werkplek goed kunt schoonmaken. U gebruikt een schone, gestreken theedoek. Hierna legt u daar alle spullen klaar die u nodig heeft. Was uw handen met water en zeep en droog deze af met een schone handdoek.
2. Leg alles klaar wat u nodig heeft:
 - Gaasjes/wattenschijfjes.
 - Injectie met methotrexaat. Deze krijgt u via de apotheek van het ziekenhuis of uw eigen apotheek.
 - Pleister.
 - Naaldencontainer.
 - Handschoenen. Geeft iemand anders u de methotrexaat? Dan moet deze persoon handschoenen dragen.
3. Controleer of de juiste hoeveelheid methotrexaat in de spuit geleverd is en controleer de houdbaarheidsdatum.

4. De naald kan loodrecht in uw huid worden geplaatst (zie tekening hiernaast).
5. Spuit niet in zichtbare haarvatjes, moedervlekken, wondjes enzovoort.
6. Spuit de methotrexaat rustig in.
7. Wacht tien seconden, druk de insteekopening af met een schoon gaasje (niet wrijven). Daarna plakt u een pleister op deze plaats.
8. Als u klaar bent, doet u de gehele spuit in de naalden-container die u heeft gekregen.
9. Was uw handen met zeep.

Wat doet u per injectie?

Teva injectie (met veertje)

- Haal de spuit uit de verpakking, pak vast bij de uitsparing in de plastic verpakking.
- Houd de spuit met de naald naar boven.
- Trek het grijze dopje van de naald.
- Na het injecteren wacht u 10 seconden, daarna geeft u extra druk op de zuiger (gebruik daar uw duim voor). Vervolgens springt de naald terug in de huls van de spuit en trekt ook de naald zich meteen terug.
- Druk de insteekopening af met een schoon gaasje (niet wrijven).

Ebetrex injectie (Sandoz)

- Open de verpakking.
- Verwijder het afschermplaatje van de naald. Laat de naald in het beschermhoesje zitten, want de naald moet steriel blijven.
- Voordat u de naald op de spuit draait, legt u de naald in het beschermhoesje even op tafel.
- Houd de spuit met het dopje naar boven stevig vast en draai het dopje voorzichtig van de spuit af.
- Draai de naald op de spuit. Let op dat u de opening van zowel de steriele naald als van de spuit niet aanraakt (zoals u heeft geleerd).
- Trek de doorzichtige beschermhoes van de naald en injecteer in uw bovenbeen of buik.
- Na 10 seconden wachten haalt u de naald uit de huid en druk de insteekopening af met een schoon gaasje (niet wrijven).

Teva pen (grijs)

- Haal pen uit verpakking.
- Houd de pen met de lichtgrijze dop naar boven gericht vast.
- Verwijder de lichtgrijze dop (is een trekbeweging).
- Draai de pen om en zet de pen op uw bovenbeen of buik.
- Druk de pen in tot u een 'klik' hoort.
- Houdt de pen op zijn plaats ingedrukt tot u weer een 'klik' hoort.
- Hierna wacht u 10 seconden, ruim de pen op in de naaldencontainer en druk de insteekopening af met een schoon gaasje (niet wrijven).

Metoject pen (gele dop)

- Haal pen uit verpakking.
- Houd de pen met de gele dop naar boven gericht vast.
- Verwijder de gele dop (is een trekbeweging).

- Draai de pen om en zet de pen op uw bovenbeen.
- Druk op de gele knop.
- Blijf de pen tegen uw huid houden tijdens het injecteren totdat al het medicijn is geïnjecteerd. Dit kan een aantal seconden duren. Wacht daarna nog 10 seconden en verwijder dan de pen van uw huid (recht omhoog trekken).
- De naaldbescherming schuift automatisch over de naald en klikt vast zodat de naald beschermd is.
- Druk insteekopening af met een schoon gaasje (niet wrijven).

Wat als er iets misgaat?

Methotrexaat hoort tot de groep van cytostatica. Daarom moet u volgens bepaalde landelijke regels handelen. Dit betekent dat u ook een pakketje krijgt waarin benodigdheden zitten die u moet gebruiken als er iets mis gaat. Dit noemen we een calamiteitenpakket. Waarschijnlijk zal het gebruik van dit pakket bij reumapatiënten bijna nooit nodig zijn.

Wat kan er mis gaan?

- prikongelukken;
- knoeien;
- besmetting van huid en/of ogen.

Waar bestaat het calamiteitenpakket uit?

- 2 paar nitril handschoenen;
- 1 overschort;
- 2 werkdoekjes;
- 2 opneemdoekjes;
- 1 afvalzak;

Wat moet u doen als er iets mis gaat?

Prikongeluk

Tijdens het geven en het opruimen van de methotrexaat kan de patiënt zich verwonden aan de naald die besmet is met methotrexaat. Men moet dan het volgende doen:

- Trek de handschoenen uit. Laat de wond bloeden door er op te drukken om mogelijk aanwezig methotrexaat te verwijderen.
- Spoel de wond met veel lauw water.
- Voor medewerkers van de thuiszorg: volg de instructies op die voor uw instelling gelden bij een prikongeval.

Knoeien

Heeft u geknoeid? Ruim dan meteen daarna de methotrexaat op. Let u hierbij op de nodige persoonlijke beschermingsmiddelen. Bij het opruimen werkt u van de minst besmette plek naar de meest besmette plek.

- Trek een paar extra nitril handschoenen en een overschort aan.
- Zorg voor water en een schoonmaakmiddel, bijvoorbeeld groene zeep.
- Neem de vloeistof op met de blauwe tissue en gooi deze direct na het opnemen in de afvalzak.
- Neem een schone werkdoek en een PH-neutrale zeepoplossing, bijvoorbeeld groene zeep. Maak de plaats waar de methotrexaat is gevallen en een grote ruimte er omheen schoon. Doe dit drie maal. De werkdoek gooit u daarna weg in de afvalzak.
- Maak daarna de plaats en de ruimte er omheen schoon met een schone werkdoek, die u eerst heeft nat gemaakt met water. Deze werkdoek mag u na gebruik in de afvalzak doen.

- De handschoenen en het overschort stopt u na gebruik in de witte afvalzak. Maak daarna de afvalzak dicht en gooi deze in een vuilniszak. Deze vuilniszak geeft u mee bij het ophalen van het huisvuil. Zet deze zo kort mogelijk van te voren buiten.
- Was uw handen met zeep.
- Heeft u het calamiteitenpakket nodig gehad? Meldt u dit dan bij de polikliniek Reumatologie zodat u daar een nieuwe kunt ophalen.

Besmetting van huid en/of ogen

Maatregelen die u bij besmetting moet nemen, zijn:

Contact met de huid.

Spoel uw huid direct met een ruime hoeveelheid lauw kraanwater. Verdere maatregelen zijn niet nodig. In het uitzonderlijke geval dat er toch irritatie van de huid ontstaat, raden wij u aan om met de arts te overleggen.

Contact met het oog.

Spoel het oog onmiddellijk uit met behulp van een douchekop, met veel lauw water. Doe dit tenminste een kwartier lang. Houd uw oog tijdens het spoelen goed open.

Contact met kleding.

Trek de besmette kleding uit en spoel deze uit met ruim water. Gebruik bijvoorbeeld de wasmachine met koudspoelprogramma. Wast u de kleding daarna zoals u gewend bent op het geschikte wasprogramma.

Tot slot

Bewaar de methotrexaat spuiten op kamertemperatuur, op een plek waar kinderen niet bij kunnen! Is uw naaldencontainer vol? Dan krijgt u via de polikliniek Reumatologie of uw apotheek een nieuwe container.

Heeft u nog vragen?

Neemt u dan contact op met de polikliniek Reumatologie, telefoon (073) 553 28 86.